

LABIRYNT (27) *sb m*

labirynt (25), **lobirynt** (1), **labierynt** (1) [**lambirynt**]; labierynt *Calep*; labirynt : lobirynt *Mącz* (4 : 1).

-bi- (22), -by- (5); -ri- (14), -ry- (13).

-a- (22), -ã- (4); -ã- *StryjKron* (2); -a- : -ã- *Mącz* (2 : 2). ◇ o jasne; tekst oznacza é niekonsekwentnie.

sg *N* labirynt (5). ◇ *G* labiryntu (2). ◇ *A* labirynt (5). ◇ *L* labiryntcie (4). ◇ *pl N* labirynty (3). ◇ *G* labiryntow (4); -ow (1) *SarnStat*, -(o)w (3). ◇ *A* labirynty (3). ◇ *L* labiryntci(e)ch (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Budowla o wielkiej liczbie tak zawiłych i poplątanych pomieszczeń i korytarzy, że trudno z nich wyjść [matnia – labyrinthus Cn] (27) : BielKron 23v [3 r.], 273v [2 r.]; Daedalus, Ymię włafne Athenienfa yednego w poftawieniu budowania wielmi miłtrznego/ który Labyrinth w Krecie zbudował Mącz 77a; Minotaurus [...] Zwierzę dwoxtaltne [...] Z żony Minois á z byká narózone/ potym w Lobyrintcie zámknione człowieczym cialem było kármióne. Mącz 223a, 164a, 181a; LABYRINTHVS Locus multis viarum ambagibus inflexus. Quatuor autem praecipuos fuisse Labyrinthos Creticum, Aegyptium, Lemnium, quartum Italicum. – Labierinth, zamotana droga. Calep 575a.

W porównaniach (3): bo v niego [Miechowiusa] kázdey rzeczy iáko w Labirincie [w Lambiryntcie StryjPoczqt 148] łzukáć/ gdyż włzytko confuľe nápiłal StryjKron 245, 380; Koźiel go [piskorza] w rzyć drugi raz: on drugi raz z rzyci/ By z Lábyrinthu Thefeus po świádoméy nići. KochFr 124.

Zwrot: peryfr. »by w labiryntciech urość« = być wychowywanym w domu, w odosobnieniu (1): Ian Kryłztoporłki. TEn ná Siráckich łzyłzkach/ pátrż iáko łie chował/ By też y w lábirinciech/ Włółkich vrość gdzye miał. RejZwierz 65.

*Przen: Rzecz zagmatwana; sytuacja zawiłłana; wykřętny sposób postępowania; anfractus Mącz (13) : Anfractus iudiciorum, Labirynti/ álbo/ Samołowky/ Sądowne wykřęty/ któremi łchitrzayá drugie w práwie. Mącz 9d; ktory łzukáiac tey łławy/ áby go zá wymownego rozumiano/ wchodzi więcz z rzeczą łwą w dziwne Lábirinthy/ łłow nowych/ y wydwarzánych náładza GórnDworz li6v; CzechEp 70, 107, 177; GórnRozm D4v [2 r.]; Zaczym oto wpadłismy wte Labirynty. zktorych nas Pan Bog sam wyiał ActReg 116, 166; áby iuz z tych Lábiryntow/ ktore dotyohmiałł pánowály przy łądźiech/ Rzeczpołpolita mogła byđz wyprowadzoná. SarnStat *8v.*

W charakterystycznych połączeniach: labirynt długi, dziwny (4), krętny, niewywikłany; w labirynty wchodzić, wda(wa)ć się (2), wpaść (2), wwieść; z labiryntow być wyprowadzonym.

Wyrażenie: »labirynt prawny« [szyk 1 : 1] (2): KochFr 53; Czwarty defekt ten vpátruię/ iż day to áby łie iuz też kiedyżkolwiek krętné y długie práwne labirynty dekretem wykonály PowodPr 65.

Szereg: »labirynt i bład« (1): Bo łię w dziwny Lábyrint/ y bład wda tákowy/ Zkąd żadna Ariádná/ żadné kłębki tylné Wywiěć go móć nie będą/ ták tám ściěłzki mylné. KochFr 107.